

Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні»
EU Project "Enhance Innovation Strategies, Policies and Regulation in Ukraine"

Матеріали міжнародного симпозіуму
**«ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЗАКОНОДАВСТВО
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА УКРАЇНІ: ФОРМУВАННЯ,
ДОСВІД, НАПРЯМКИ НАБЛИЖЕННЯ»**
м. Київ, Україна, 2 – 3 червня 2011 р.

Proceedings of the International Symposium
**«INNOVATION POLICY AND LEGISLATION IN THE
EUROPEAN UNION AND UKRAINE:
FORMATION, EXPERIENCE, FIELDS OF CONVERGENCE»**
Kyiv, Ukraine, 2 – 3 June, 2011

Проект фінансується
Європейським Союзом

The Project is funded by the
European Union

Європейський інструмент
сусідства й партнерства
для України

The European Neighborhood
and Partnership Instrument
for Ukraine

ПРОЕКТ ЄС "ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЙ, ПОЛІТИКИ І РЕГУЛЮВАННЯ
ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ"
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ІСТОРІЇ
НАУКИ ІМ.Г.М.ДОБРОВА НАН УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ НАУКИ, ІННОВАЦІЙ ТА
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ МАТЕМАТИЧНИХ МАШИН І СИСТЕМ НАН УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародного симпозіуму

«ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЗАКОНОДАВСТВО В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА УКРАЇНІ: ФОРМУВАННЯ, ДОСВІД, НАПРЯМКИ НАБЛИЖЕННЯ»

(XXIV Київський міжнародний симпозіум з наукознавства та
науково-технологічного прогнозування)

м. Київ, Україна, 2 – 3 червня 2011 р.

Матеріали збірника надруковано в рамках діяльності Проекту «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні», що фінансується Європейським Союзом

Київ, Фенікс, 2011

УДК 001.92 + 330.1

Рекомендовано к печати Ученым советом Центра исследований научно-технического потенциала и истории науки им. Г. М. Доброва НАН Украины (Протокол № 8 от 17.05.2011 г.)

Рецензенты:

Терехов В.И., д.э.н., проф., Яцков В.С., д.э.н., проф.

Редакционный совет:

Б. Малицкий (председатель), Э. Бойто, В. Герасимчук, В. Головатюк (зам. председателя), В. Денисюк, И. Егоров, Н. Исакова, Л. Кавуненко, Ю. Капица, О. Красовская, И. Макаренко, М. Оноприенко, А. Попович, В. Сенченко, А. Слонимский, В. Соловьев, Д. Строгилопулос, Ю. Храмов, А. Хребтов, В. Шовкалюк

В сборнике помещены материалы международного симпозиума по науковедению и научно-технологическому прогнозированию «Инновационная политика и законодательство в Европейском Союзе и Украине: формирование, опыт, направления сближения».

Ответственность за достоверность фактов, цитат, собственных имен и других сведений несут авторы.

© Проект ЕС "Совершенствования стратегий, политики и регулирования инноваций в Украине", 2011

© Центр исследований научно-технического потенциала и истории науки им. Г. М. Доброва НАН Украины, 2011

Содержание

Секція 1. Інноваційна політика, управління, законодавче регулювання інноваційної діяльності: досвід та сучасна практика.....	11
<i>Адаменко І.П.</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	11
<i>Андрос С.В.</i> ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ УСТАНОВИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	12
<i>Білик О.С.</i> ПЕРСПЕКТИВИ, ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ЗАСОБИ ПІДТРИМКИ ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ	14
<i>Бондар О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ПЕРІОД РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	16
<i>Булкин И.А.</i> К ОЦЕНИВАНИЮ ТЕНДЕНЦИЙ ФИНАНСИРОВАНИЯ НИОКР В ОБЛАСТИ ТЕХНИЧЕСКИХ НАУК В УКРАИНЕ	19
<i>Бутнік-Сіверський О.Б.</i> ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОЇ АМОРТИЗАЦІЇ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	21
<i>Вашуленко О.С.</i> РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕНДЕНЦІЇ ОСТАННЬОГО ДЕСЯТИРІЧЧЯ.....	23
<i>Велентейчик Т.М.</i> ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ДІЄВОСТІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРОГРАМ: ДОСВІД ІННОВАЦІЙНО РОЗВИНУТИХ КРАЇН	25
<i>Герасимчук В.Г.</i> ХТО НЕ ТУРБУЄТЬСЯ ПРО МАЙБУТНЄ, ТОЙ ВТРАЧАЄ СЬОГОДЕННЯ Й ГАНЬБИТЬ МИНУЛЕ	27
<i>Гончарова Т.В.</i> ОСОБЕННОСТИ ПРОМЫШЛЕННОЙ И НАУЧНО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ ЭВОЛЮЦИИ РЕСПУБЛИКИ КОРЕЯ.....	29
<i>Гусев В.А.</i> О КАЧЕСТВЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ.....	32
<i>Денисюк В.А.</i> ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: НОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ І ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	35
<i>Іваницька О.М.</i> ВИМІРЮВАННЯ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ	41
<i>Капіца Ю.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З ЗАКОНОДАВЧОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	42
<i>Коренев М.М., Водолажський М.Л., Сидоренко Т.П., Фоміна Т.В., Кошман Т.В.</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ СВІТОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ІНТЕРНЕТ З ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ	44
<i>Лебеда Т. Б.</i> РОЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ	46
<i>Лінчевська Н.М.</i> ШЛЯХИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ	49
<i>Лобанова Л.С.</i> ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ НАУЧНО-КАДРОВОГО ПОТЕНЦИАЛА В УКРАИНЕ.....	51

<i>Макаренко И.П.</i> НИС КАК ИНСТРУМЕНТ ПРЕОДОЛЕНИЯ СИСТЕМНОГО СОПРОТИВЛЕНИЯ ИННОВАЦИЯМ	54
<i>Макогон І.І.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	56
<i>Махновський Д.С.</i> ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ»	58
<i>Мельник Т.С.</i> НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ В УКРАЇНІ ІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ КОМПОНЕНТОЮ	59
<i>Мойсеєнко Ю. В.</i> МАРКЕТИНГОВИЙ КОМПЛЕКС ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ	65
<i>Оноприенко В.И.</i> “ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕДНОСТЬ” КАК ФАКТОР НАУЧНО-ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ.....	67
<i>Плескач В.Л., Зінчук Т.Ю.</i> ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ	69
<i>Попович А.С.</i> ДИАЛЕКТИКА ДЕЙСТВИЯ И КОНТРОЛЯ – КАК ОНИ ОТРАЖАЮТСЯ НА ЭВОЛЮЦИИ УКРАИНСКОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА.....	73
<i>Прядченко О.С., Ключко Ю.О.</i> ПРОБЛЕМА СИСТЕМОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ	75
<i>Рассомахіна О.А.</i> РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ ПРО ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ В РАМКАХ ООН	77
<i>Рижкова Ю.О.</i> ВІДПОВІДНІСТЬ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ ЄС НОВІЙ ІННОВАЦІЙНІЙ СТРАТЕГІЇ.....	81
<i>Рогова Е.М.</i> ПРОБЛЕМЫ ИЗМЕРЕНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ И ЕЕ ВЗАИМОСВЯЗИ С РЕЗУЛЬТАТАМИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РОССИЙСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ	83
<i>Руденко Л.Г., Палиєнко В.П., Багров М.В., Черванев И.Г.</i> РЕАЛИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ УЧАСТИЯ ГЕОГРАФОВ В ИННОВАЦИОННОМ РАЗВИТИИ УКРАИНЫ	85
<i>Сімсон О.Е.</i> ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	87
<i>Сколова Е.В.</i> ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ СИМБИОТИЧЕСКИХ СТРУКТУР	91
<i>Сосницький А. В.</i> УНИВЕРСАЛЬНЫЕ МОДЕЛИ В ГЛОБАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ И РАЗРАБОТКАХ	94
<i>Сухотеріна Л.І.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ СФЕРОЮ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	96
<i>Хребтов А.О.</i> ВЛИЯНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫХ ИННОВАЦИОННЫХ СИСТЕМ НА ЭКОНОМИЧЕСКУЮ БЕЗОПАСНОСТЬ ИННОВАЦИОННЫХ СИМБИОТИЧЕСКИХ СТРУКТУР	98
<i>Христофор О.В.</i> ІННОВАЦІЙНІТЬ СУСПІЛЬСТВА ЯК ВИРІШАЛЬНИЙ ФАКТОР ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	100
<i>Цуркан А.Г.</i> ПРОБЛЕМЫ И ТЕНДЕНЦИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА	103
<i>Черногаева О.Г., Пустыльник Т.М.</i> БАРЬЕРЫ НА ПУТИ ИНТЕГРАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ, НАУКИ И БИЗНЕСА В УКРАИНЕ	105

<i>Чумакова І. Ю.</i> ІННОВАЦІЙНІ СКЛАДОВІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ: МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ	106
<i>Шахбазян К.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ ЧЕРЕЗ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ НА БУДІВНИЦТВО ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ «ПІД КЛЮЧ»	109
<i>Шелюбская Н.В.</i> ПОЛИТИКА ЕС В ОБЛАСТИ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ. ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО ОПЫТА В РОССИИ.....	111
<i>Шкворець Ю.Ф.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ЦІЛЮВИХ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРОГРАМ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	113
<i>Шовкун І.А.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ НА НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ.....	116
<i>Щербин В.К.</i> ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.....	118
Секція 2. Інноваційне підприємництво: стан, механізми розвитку, міжнародне співробітництво.....	121
<i>Акулай Е.В.</i> РАЗРАБОТКА И ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИЙ НА МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЯХ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА.....	121
<i>Богдан С.В.</i> ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ВЕЛИКИХ ТА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ СПРИЙНЯТЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	123
<i>Бойко О.М.</i> ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	125
<i>Бондаренко К.М.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК МЕХАНІЗМ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ НА РИНКУ	127
<i>Віннікова Н.М.</i> ДЕЯКІ РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ НАНОТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	129
<i>Головатюк В.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ФАКТОР ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	132
<i>Дейнеко Л.В.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ... ..	134
<i>Дубинський Г.П.</i> НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС В ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИКИ.....	135
<i>Исакова Н.Б.</i> ВКЛАД РАЗНОМАСШТАБНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ УКРАИНЫ В ЗАНЯТОСТЬ, ОБЪЕМ РЕАЛИЗОВАННОЙ ПРОДУКЦИИ И УСЛУГ И ИННОВАЦИИ	138
<i>Кот О.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ У РАМКОВІ ПРОГРАМИ ЄС	141
<i>Лазаренко Ю.О.</i> ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ У МІЖНАРОДНИХ СПІВСТАВЛЕННЯХ	143
<i>А.А. Мазур, С.В. Пустовойт</i> РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В ОБЪЕДИНЕНИИ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА УКРАИНСКОЙ НАУКИ И ПРОМЫШЛЕННОСТИ	144

<i>Макаревич А.И.</i> НАЛОГОВОЕ СТИМУЛИРОВАНИЕ НАУЧНЫХ РАЗРАБОТОК И ИННОВАЦИОННЫХ ПРОИЗВОДСТВ	147
<i>Оноприенко М.О.</i> ЭКОНОМИКА СЕРВИСА В ПОСТИНДУСТРИАЛЬНОМ ЭКОНОМИЧЕСКОМ УКЛАДЕ	149
<i>Поболь А.И.</i> СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ИХ АКТИВОВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ.....	150
<i>Редько К.Ю.</i> ПРИКЛАД ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕЗ КИТАЮ ДЛЯ УКРАЇНИ	152
<i>Скворцова Е.В.</i> ПОВЫШЕНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ БЕЛОРУССКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ-ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ БУТИЛИРОВАННЫХ ВОД.....	154
<i>Слонимский А.А.</i> ИННОВАЦИОННАЯ АКТИВНОСТЬ МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ ПРИ ПРИГРАНИЧНОМ СОТРУДНИЧЕСТВЕ	156
<i>Тимчук В.М.</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ТРАНСФЕРУ ІННОВАЦІЙ А АГРОПРОМИСЛОВЕ ВИРОБНИЦТВО.....	158
<i>Урбан М.С.</i> МАЛИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ БІЗНЕС У СТРУКТУРІ ТЕХНОПАРКУ	160
<i>Чулак О.В.</i> ПОРТФЕЛЬНИЙ АНАЛІЗ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	162
<i>Чуркин А.В.</i> ТИПЫ АКЦИОНЕРНОГО ТОВАРИЩЕСТВА И ИХ РОЛЬ ДЛЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В ИННОВАЦИОННЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ	165
Секція 3. Інноваційна діяльність в регіонах: досвід, механізми активізації	167
<i>Глебова А.О.</i> ПЕРЕДУМОВИ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ КРИМУ	167
<i>Грига В.Ю.</i> РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	169
<i>Жукович І.А.</i> РЕГІОНАЛЬНА СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС	171
<i>Иванов В.А.</i> СОСТОЯНИЕ, ОГРАНИЧЕНИЯ И ВОЗМОЖНОСТИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В АПК СЕВЕРНОГО РЕГИОНА.....	173
<i>Карпейчик С.В.</i> ГРАНТОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ АКТИВИЗАЦИИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ.....	174
<i>Красовська О.В.</i> ОСНОВНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	177
<i>Кубіній Н.Ю., Ціцак Л.М., Рега І.І.</i> ІННОВАЦІЇ ЯК КОНКУРЕНТНА ПЕРЕВАГА	183
<i>Мальцева И.С.</i> ПРИМЕНЕНИЕ МЕХАНИЗМА ГОСУДАРСТВЕННО – ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ИННОВАЦИОННОМ РАЗВИТИИ АПК.....	184
<i>Микушева Т.Ю.</i> НЕЛИНЕЙНАЯ МОДЕЛЬ ИННОВАЦИОННОГО ПРОЦЕССА В СРЕДЕ СЕЛЬСКОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА СЕВЕРНОГО РЕГИОНА.....	186
<i>Мустафаев А.А.</i> ХАРАКТЕРНОЙ ОСОБЕННОСТИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АПК СЕВЕРНОГО РЕГИОНА	188
<i>Пашкевич М.С.</i> ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ.....	190
<i>Пономарева А.С.</i> РОЛЬ И ВОЗМОЖНОСТИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЕГО УСТОЙЧИВОСТИ	192

<i>Сенченко В.В., Янченко З.Б.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТОМИРСЬКОГО РЕГІОНУ	194
<i>Спирягин В.И.</i> ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ИННОВАЦИИ В КРУПНЫХ КОМПАНИЯХ.....	197
<i>Унтура Г.А.</i> ИННОВАЦИОННЫЕ СТРАТЕГИИ РЕГИОНОВ: КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ДЛЯ ОКАЗАНИЯ ФЕДЕРАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ.....	199
<i>Федулова Л.І.</i> МЕХАНІЗМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ	201
<i>Цилибина В.М.</i> ИННОВАЦИОННЫЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ ПРИРОДОЕМКОСТИ ЭКОНОМИКИ БЕЛАРУСИ	203
<i>Цуркан А.Г.</i> ПРОБЛЕМЫ И ТЕНДЕНЦИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА	205
<i>Юдин А.А.</i> МАЛЫЙ ИННОВАЦИОННЫЙ БИЗНЕС КАК ОСНОВНОЕ ЗВЕНО В ПЕРЕХОДЕ НА ИННОВАЦИОННУЮ СТАДИЮ РАЗВИТИЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КОМИ.....	207
Секція 4. Історичний аналіз та філософські узагальнення щодо ролі науки та інновацій у соціально-економічному розвитку людства	209
<i>Бессалова Т.В., Єременко Л.І.</i> СПІВРОБІТНИЦТВО НАН УКРАЇНИ ТА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. Т.ШЕВЧЕНКА В ГАЛУЗІ ІНФОРМАТИКИ	209
<i>Борисов В.П.</i> НАУКА, ТЕХНИКА ИЛИ ТЕХНОНАУКА: ФИЛОСОФСКОЕ ОСМЫСЛЕНИЕ ТЕРМИНОВ ВО 2-Й ПОЛОВИНЕ XX ВЕКА	211
<i>Гамалія В.М.</i> БІОМЕТОДИ БОРОТЬБИ ЗІ ШКІДНИКАМИ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІЙ ПРАКТИЦІ	213
<i>Глебова А.Н.</i> ВЗАИМОСВЯЗЬ ТРАДИЦИЙ И ИННОВАЦИЙ В ИСТОРИИ НАУКИ И ТЕХНИКИ	216
<i>Жабін С.О.</i> ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	219
<i>Колтачихіна О.Ю.</i> ІНФЛЯЦІЙНИЙ СЦЕНАРІЙ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВСЕСВІТУ: УКРАЇНСЬКИЙ ВНЕСОК.....	221
<i>Колтачихіна Ол.Ю.</i> РАННІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ ОПТИЧНОГО ЗАПИСУ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ (60-70-І РР. XX СТ.).....	223
<i>Литвинко А.С.</i> 50-РІЧНИЙ ДОСВІД ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТУ НАДТВЕРДИХ МАТЕРІАЛІВ НАН УКРАЇНИ.....	226
<i>Онопрієнко М.В</i> УТОЧНЕННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ТЕХНОЛОГІЯ»	228
<i>Пономаренко Л.П.</i> ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ФІЗИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В КПІ (1898 – 1981) .	230
<i>Рижко Л.В.</i> ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	232
<i>Романець О.В.</i> НООЕТИКА ЯК ВИЩІЙ СТУПІНЬ РОЗВИТКУ БІОЕТИКИ.....	233
<i>Храмова-Баранова О.Л.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ МЕТРОЛОГІЇ: ІСТОРІЯ І ПЕРСПЕКТИВИ	235
Секція 5. Проблеми інноваційної культури та розвитку людського капіталу.....	238

Бондарук І.В., Бурчак А.І. АНАЛІЗ РЕФЕРАТИВНОЇ БАЗИ ДАНИХ «УКРАЇНКА НАУКОВА» З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИОРИТЕТІВ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	238
Верхоляд І. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВА	240
Галиця І.О. КРЕАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ РЕСУРС	241
Дворченко О.С., Пятчанина Т.В., Шама О.В. ТЕХНОЛОГІЯ КОМПЛЕКСНОГО ОЦЕНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАУЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОБЛАСТІ ЕСТЕСТВЕННИХ НАУК	243
Живага О.В. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ УКРАЇНИ	245
Іванова Е.В. ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ В АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	247
Кваша Т.К. ПІСЛЯКРИЗОВИЙ СТАН НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ .	248
Кононенко О.В. МАСОВА СВІДОМІСТЬ І МАСОВА КУЛЬТУРА В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	251
Крючин А.А., Мініна Н.М., Овсієнко Л.М. ВИКОРИСТАННЯ БАЗИ ДАНИХ РЕФЕРАТИВ НАУКОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ ДЛЯ АНАЛІЗУ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ В ГАЛУЗІ ІНФОРМАТИКИ	252
Куліков В.М., Дворченко О.С., Мітін С.В., П'ятчанина Т.В. АРХІТЕКТУРА АВТОМАТИЗОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕЙТИНГУ НАУКОВИХ СПІВРОБІТНИКІВ НДІ ПРИРОДНИЧОГО ПРОФІЛЮ	253
Мікловда В.П., Кубіній В.В., Шеверя М.Ю. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	255
Перчинская Н. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ ФАКТОР В ОСУЩЕСТВЛЯЕМЫХ ИННОВАЦИЯХ МОЛДОВЫ	257
Пилипенко А.П. ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИСТОКИ УЧЕНИЯ В.И.ВЕРНАДСКОГО: ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫХ СИЛ – К НООСФЕРЕ	259
Подгайский А.Л., Чесноков В.П. ВЗАИМОУСЛОВЛЕННОСТЬ РАЗВИТИЯ ТВОРЧЕСКОГО ПРЕДПРИИМАТЕЛЬСТВА И КАЧЕСТВА ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА	261
Сливицкий А.Б. РОЛЬ ИННОВАЦИЙ ПРИ РАЗРАБОТКЕ СИСТЕМЫ НАУКОВЕДЕНИЯ НА ПРИМЕРЕ ИСТОРИИ СТАНОВЛЕНИЯ СВЕРХЕДИНИЧНЫХ – ЭФИРНЫХ – ИСТОЧНИКОВ ЭНЕРГИИ	263
Соболева Т.А. ИННОВАЦИОННАЯ КУЛЬТУРА КАК КАТАЛИЗАТОР ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В ЭКОНОМИКЕ	265
Чайка І. П., Брітченко І.Г. РОЛЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА	267
Черевичний Г.С. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	269
Яцишина І.В. СОЦІАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ	271

РОЛЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Сучасні тенденції розвитку економіки України вимагають приділити особливу увагу відповідності системи вищої освіти країни та розвитку ринку праці. Деякі науковці зазначають, що система вищої освіти в Україні постійно відстає від реальних потреб ринку [1, С. 235]. Погоджуючись з Корневим Ю. Г., хочемо зазначити, що така невідповідність потребує пошуку шляхів взаємодії, умов і засобів формування толерантності системи вищої освіти та ринку праці. Законодавство визначає освіту як «основу інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави». Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей ..., забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями [2]. Одним із критеріїв, що визначає рівень розвитку країни, є її людський потенціал, який, у свою чергу, визначається рівнем і якістю освіти. Саме ця сфера на сучасному етапі забезпечує стійке економічне зростання у довгостроковій перспективі, а отже і конкурентоспроможність країни на міжнародному рівні. З огляду на зазначене вище можна стверджувати, що для України є актуальним питання подальшого розвитку системи вищої освіти, яка була б адекватною потребам економіки країни. На нашу думку, для вирішення цього питання необхідним є відокремлення нового напрямку наукових і прикладних досліджень у економіці – ефективності функціонування вищого навчального закладу (ВНЗ).

Під час розгляду ефективності діяльності підприємства частіше за все оцінюють тільки економічну ефективність – досягнення найбільших результатів за найменших витрат живої та уречевленої праці [3, С. 508], що заснована на ресурсному або затратному підходах і не може повною мірою врахувати соціально-економічну природу ВНЗ та сучасний рівень розвитку системи вищої освіти країни в цілому.

Економісти відокремлюють також соціальну ефективність – відповідність результатів господарської діяльності основним соціальним потребам і цілям суспільства [3, С. 515], показниками якої є підвищення народного добробуту, якості життя, умов і змісту праці, всебічний розвиток здібностей людини та ін. Саме здатність приносити соціальний ефект, а також духовний ефект суспільству є важливою складовою діяльності ВНЗ, яку необхідно в першу чергу враховувати при розгляді ефективності його функціонування. Крім економічної форми існування (грошові доходи виробників, грошові витрати споживачів) ці ефекти можуть бути відображені через такі спеціальні позаекономічні параметри як кількість вільного часу, рівень життя, духовне здоров'я нації та ін.

Прикладом економічної форми існування соціальної ефективності ВНЗ може слугувати взаємозв'язок між рівнем освіти та доходами громадян, дослідженням якого в економічній літературі присвячено багато праць як зарубіжних, так і вітчизняних авторів [4, 5, 6]. Так, за даними Міністерства освіти США середньостатистичний молодий американець, що отримав ступінь бакалавра, має дохід на 24 % вищий, ніж той, що має тільки диплом середньої школи [4]. Ця тенденція зберігається і в інших економічно розвинених країнах [6, С. 153–154]. В Україні вона порушена.

Прикладом позаекономічних параметрів оцінки соціальної ефективності функціонування ВНЗ можна вважати те, що освітній процес у вищій школі дає поштовх

людині до індивідуального розвитку, що сприяє подальшому її самовираженню, визнанні та успіху на соціальному рівні, самореалізації. Так, англійський науковець А. Сен у роботі «Rationality and Freedom» формулює ефективність як розширення спектра та масштабу можливостей, що доступні індивідам [8, С. 518]. Таким чином, ефективність функціонування ВНЗ – це багатогранна категорія, що вимагає застосування комплексного підходу до її визначення, класифікації видів ефективності та розробки методик їхньої оцінки.

Зважаючи на процеси глобалізації, збільшення динамічності та інтегрованості сучасного світу можна стверджувати, що така організація як ВНЗ з позицій системного підходу є відкритою системою, яка постійно взаємодіє з оточуючим середовищем і саме у цій взаємодії проявляються її властивості і під впливом середовища ці властивості змінюються. Процес взаємодії з оточенням носить двобічний характер і відбувається як у вигляді відгуків на зовнішні впливи, так і цілеспрямованого впливу ВНЗ на довкілля. Все це дає підстави розглядати ВНЗ як динамічну систему, яка прагне до стійкого стану, за якого досягається максимальна ефективність її функціонування як для самого ВНЗ, так і для оточуючого середовища. Тому методологічним підґрунтям для визначення ефективності функціонування ВНЗ має стати системний підхід, що враховує весь комплекс взаємодіючих елементів. У гносеологічному аспекті поняття «система» постає як інструмент пізнання сутності складних матеріальних систем [7, С. 361], тому ми можемо говорити про системну ефективність функціонування ВНЗ. Будь-яка система має внутрішні і зовнішні елементи з характерними їм властивостями, які впливають один на одного, взаємодіють між собою та середовищем, прагнуть досягти паритету. Враховуючи також онтологічний аспект цієї категорії, ми пропонуємо таке визначення системної ефективності функціонування ВНЗ.

Системна ефективність функціонування ВНЗ – це комплекс результативних показників, що характеризує взаємодію його підсистем, елементів та компонентів і характерні їм властивості, а також ступінь задоволеності їх зовнішніх і внутрішніх потреб, що враховують весь спектр економічних, соціальних, духовних, інтеграційних, диверсифікаційних та інших відносних ефектів.

Під інтеграційним ефектом ми розуміємо позитивний ефект від процесу зближення одного або більше навчальних закладів України різних рівнів акредитації (загальноосвітніх шкіл, технікумів, коледжів, інших ВНЗ) або національних навчальних закладів з навчальними закладами та їх об'єднаннями з інших держав для взаємовигідної співпраці.

Під диверсифікаційним ефектом ми розуміємо позитивний ефект від освоєння ВНЗ виробництва нових видів послуг, а також освоєння нових ринків, що включає не просто диверсифікацію групи послуг, а й розповсюдження діяльності ВНЗ на нові сегменти, які до того не були пов'язані з основними видами його діяльності.

Оцінка системної ефективності функціонування ВНЗ повинна враховувати всі обставини і умови зв'язків між елементами даної системи та бути вираженою системою соціально-економічних показників. Така оцінка має базуватися на використанні різноманітних статистичних і економіко-математичних методів, в основі яких може бути: рейтингове оцінювання, аналіз темпів приросту показників, аналіз співвідношення темпів приросту показників, факторний аналіз та ін. Розробка системи соціально-економічних показників дасть змогу всебічно і адекватно оцінити ефективність функціонування ВНЗ.

Література

1. Корнев Ю. Г. Информационно-аналитическое обеспечение эффективного взаимодействия рынка труда и рынка высшего профессионального образования в Украине // Актуальні проблеми економіки. Наук. економіч. журнал. 2009 р., № 9 (99) – с. 235–242.
2. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 17.01.2002 № 2984-ІІ (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://Ligazakon.ua>.

3. Економічна енциклопедія : У трьох томах. Т. 1 / Редкол. : ... С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
4. Education at a glance: OECD Indicators. – 2004. – Edition–ISBN–92–64–015671. – OECD, 2004. www.nova.rambler.ru.
5. Колот А., Григорович С. Теоретичні і прикладні аспекти підвищення доходів працюючих як передумови збереження та розвитку людського капіталу // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 8. – С. 19–27.
6. Заюков І. В. Забезпечення взаємозв'язку між рівнем освіти та розміром доходів громадян – вагоме джерело розвитку трудового потенціалу // Вісник СумДУ. Серія Економіка. – 2009. – № 2. – С. 152–158.
7. Економічна енциклопедія : У трьох томах. Т. 3 / Редкол. : ... С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
8. Sen A. Rationality and Freedom. Cambridge : Belknap Press of Harvard University Press, 2002. – 630 с.

Annotation. Theoretical and methodological basis of high establishment activity efficiency as a subject in the country's education system is studied in the article.

Key words: effect, efficiency, economic efficiency, social efficiency, efficiency of social production, integration efficiency, diversity efficiency, system operational efficiency of high education establishment.

Черевичний Г.С.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Значущість внеску вищої школи в реформування суспільства підтверджується досвідом міжнародного співтовариства. Всі країни, що успішно здолали перехід до ринкової економіки, розглядали сферу вищої освіти як пріоритетну і виходили з цього в своїй інвестиційній політиці. Сучасний етап в історії цивілізації пов'язаний з особливою економічною роллю знання. Освіта як головне джерело економічного зростання розглядається як ключ до підвищення конкурентоспроможності країн в складних обставинах глобалізації. При цьому враховуються соціально-економічні і науково-технологічні чинники постіндустріальної економіки: стійке зростання економіки забезпечується персоналом, половину якого складають люди з вищою або спеціальною освітою; успішний розвиток освіти є заставою безпеки і благополуччя країни; необхідність наявності у фахівців здатності швидко освоювати нові технології, мати навички самоосвіти і залучення їх в систему безперервної освіти і підвищення кваліфікації; підготовка фахівців з міжгалузевих, інтегральних і здвоєних спеціальностей; зростання попиту на фахівців, що є здібними до творчості, самостійної дослідницької, конструкторської і винахідницької діяльності; підвищення добробуту і грошових доходів населення і зростання платоспроможного попиту на освітні послуги. Це говорить про те, що проблеми вищої освіти продовжують залишатися актуальними, і тут буде корисний зарубіжний досвід.

У європейських державах, як нині і в Україні, реалізується програма Болонської системи. Її основний сенс – шлях до інтеграції і інтернаціоналізації освіти. В той же час інтернаціоналізація освіти зв'язана і з іншими причинами і мотивами. Відмінність завдань і проблем приєднання до Болонської системи можна показати на прикладі таких країн із стійкими традиціями освіти як Велика Британія і Норвегія.

У Великій Британії, не дивлячись на формальну рівність «старих» університетів (типа Оксфорда і Кембриджа) і чисельних «нових», «нові» вищі навчальні заклади були

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

Міжнародного симпозиуму

«ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЗАКОНОДАВСТВО В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА УКРАЇНІ: ФОРМУВАННЯ, ДОСВІД, НАПРЯМКИ НАБЛИЖЕННЯ»

**(XXIV Київський міжнародний симпозиум з наукознавства та
науково-технологічного прогнозування)**

м. Київ, Україна, 2 – 3 червня 2011 р.

Підписано до друку 17.05.2011
Формат 60x84/8 Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 44,64 Облік.-вид. арк. 40,69.
Наклад 250 прим. Зам. 19-009

Друкарня «Видавництво «Фенікс»
03680, Київ, вул. Шутова, 13-Б.
Свідоцтво Держкомінформу України
ДК №271 від 7.12.2000 р.
www.kniga.kiev.ua